21994A1223(16)

ANEXA 1B

ACORD GENERAL PRIVIND COMERȚUL CU SERVICII

MEMBRII,

RECUNOSCÂND importanța crescândă a comerțului cu servicii pentru creșterea și dezvoltarea economiei mondiale,

DORIND să stabilească un cadru multilateral de principii și reguli pentru comerțul cu servicii, în vederea expansiunii acestui comerț, în condiții de transparență și de liberalizare progresivă și ca un mijloc de promovare a creșterii economice a tuturor partenerilor comerciali și a dezvoltării țărilor în curs de dezvoltare,

DORIND să obțină neîntârziat creșterea progresivă a nivelului de liberalizare a comerțului cu servicii prin runde de negocieri multilaterale succesive vizând promovarea intereselor tuturor participanților pe o bază reciproc avantajoasă și asigurarea unui echilibru global al drepturilor și obligațiilor și ținând cont, în mod corespunzător, de obiectivele politicii naționale,

RECUNOSCÂND dreptul membrilor de a reglementa furnizarea de servicii în țările lor și de a introduce noi măsuri în această privință cu scopul de a răspunde la obiective ale politicii naționale și, date fiind asimetriile existente în ceea ce privește gradul de dezvoltare a măsurilor referitoare la servicii în diferite țări, nevoia specială a țărilor în curs de dezvoltare de a exercita acest drept,

DORIND să faciliteze participarea crescândă a țărilor în curs de dezvoltare la comerțul internațional cu servicii și expansiunea exporturilor lor de servicii, *inter alia*, prin întărirea capacității lor naționale de a furniza servicii, ca și eficiența și competitivitatea acestui sector,

LUÂND în considerare în mod deosebit dificultățile serioase ale țărilor celor mai puțin dezvoltate, din cauza situației lor economice speciale și a nevoilor lor de dezvoltare, comerciale și financiare,

CONVIN URMĂTOARELE:

PARTEA I

DOMENIU DE APLICARE ȘI DEFINIȚII

Articolul I

Domeniu de aplicare și definiții

(1) Prezentul acord se aplică măsurilor membrilor care afectează comerțul cu servicii.

(2) În sensul prezentului acord, comerțul cu servicii este definit ca reprezentând furnizarea unui serviciu:

(a) de pe teritoriul unui stat membru pe teritoriul oricărui alt stat membru;

(b) pe teritoriul unui stat membru pentru consumatorul de servicii al oricărui alt stat membru;

(c) de către un furnizor de servicii al unui stat membru, prin prezența comercială pe teritoriul oricărui alt stat membru;

(d) de către un furnizor de servicii al unui stat membru, prin prezența persoanelor fizice ale unui stat membru pe teritoriul oricărui al stat membru.

(3) În sensul prezentului acord:

(a) „măsuri ale membrilor” reprezintă măsuri luate de:

(i) guverne și autorități ale administrației publice centrale, regionale sau locale;

(ii) organisme neguvernamentale, atunci când exercită puteri delegate de guverne sau autorități ale administrației centrale, regionale sau locale;

pentru îndeplinirea obligațiilor și angajamentelor sale, din cadrul prezentului acord, fiecare membru trebuie să ia orice măsură rezonabilă în limita posibilităților sale, pentru ca, pe teritoriul său, guvernele și autoritățile administrațiilor regionale și locale și organismele neguvernamentale să le respecte;

(b) „serviciile” includ orice servicii din orice sectoare, cu excepția serviciilor furnizate în exercițiul puterii centrale;

(c) „un serviciu furnizat în exercițiul puterii centrale” reprezintă orice serviciu care nu este furnizat pe o bază comercială sau în concurență cu unul sau mai mulți furnizori de servicii.

PARTEA A II-A

OBLIGAȚII ȘI DISCIPLINE GENERALE

Articolul II

Clauza națiunii celei mai favorizate

(1) În ceea ce privește orice măsură prevăzută prin prezentul acord, fiecare membru acordă imediat și necondiționat serviciilor și furnizorilor de servicii ai oricărui alt membru un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă serviciilor și furnizorilor de servicii similare din orice altă țară.

(2) Un membru poate menține o măsură incompatibilă cu alineatul (1), dacă aceasta figurează în anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate în articolul II și satisface condițiile indicate în această anexă.

(3) Dispozițiile prezentului acord nu trebuie interpretate ca împiedicând un membru să confere sau să acorde avantaje țărilor limitrofe, pentru a facilita schimburile, limitate la zone contigue de frontieră, cu servicii care sunt produse și consumate pe plan local.

Articolul III

Transparență

(1) Fiecare membru publică în cel mai scurt timp și, în afara cazurilor de urgență, cel mai târziu până la momentul intrării lor în vigoare toate măsurile pertinente cu aplicabilitate generală care vizează sau afectează funcționarea prezentului acord. Acordurile internaționale vizând sau afectând comerțul cu servicii și la care un membru este semnatar urmează de asemenea să fie publicate.

(2) În cazul în care publicarea la care se face referire în alineatul (1) nu este realizabilă, aceste informații sunt puse la dispoziția publicului într-un alt mod.

(3) Fiecare membru informează, în cel mai scurt timp și cel puțin anual, Consiliul pentru comerțul cu servicii despre adoptarea oricăror noi acte cu putere de lege și norme administrative sau despre orice modificare a actelor cu putere de lege și normelor administrative care afectează în mod notabil comerțul cu servicii vizat de angajamentele sale specifice pe care și le-a asumat în baza prezentului acord.

(4) Fiecare membru răspunde în cel mai scurt timp tuturor cererilor de informații specifice formulate de oricare alt membru privind oricare dintre măsurile cu aplicabilitate generală sau orice acord internațional, în sensul alineatului (1). Fiecare membru stabilește, de asemenea, unul sau mai multe puncte de informare responsabile să furnizeze celorlalți membri, la cererea acestora, informații specifice asupra tuturor acestor chestiuni, precum și asupra celor care sunt supuse dispoziției de notificare enunțate în alineatul (3). Aceste puncte de informare trebuie să fie constituite într-un interval de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului de instituire a OMC (denumit în prezentul acord „Acordul OMC"). Se poate conveni pentru diferite țări în curs de dezvoltare o flexibilitate adecvată în ceea ce privește termenul fixat pentru înființarea acestor puncte de informare. Nu este necesar ca aceste puncte de informare să fie depozitare ale actelor cu putere de lege și normelor administrative.

(5) Orice membru poate notifica la Consiliul pentru comerțul cu servicii orice măsură luată de către orice alt membru care, în opinia sa, afectează funcționarea prezentului acord.

Articolul IIIa

Divulgarea de informații confidențiale

Nici o prevedere a prezentului acord nu obligă vreun membru să furnizeze informații confidențiale a căror divulgare ar împiedica aplicarea legilor sau ar fi contrară interesului public sau ar aduce atingere intereselor comerciale legitime ale unor întreprinderi publice sau private.

Articolul IV

Participarea crescândă a țărilor în curs de dezvoltare

(1) Participarea crescândă a țărilor membre în curs de dezvoltare la comerțul mondial este facilitată prin angajamente specifice negociate, asumate de diferiți membri, în temeiul părților a III-a și a IV-a ale prezentului acord, referitoare la:

(a) întărirea capacității lor naționale de a furniza servicii, precum și la eficiența și la competitivitatea acestui sector, între altele, prin accesul la tehnologie pe o bază comercială;

(b) îmbunătățirea accesului lor la circuitele de distribuție și la rețelele de informare;

(c) liberalizarea accesului pe piețe în sectoarele și la modurile de furnizare care le interesează din punct de vedere al exporturilor.

(2) Țările membre dezvoltate și, pe cât posibil, ceilalți membri trebuie să stabilească puncte de contact, în decurs de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, pentru a facilita accesul furnizorilor de servicii din țările membre în curs de dezvoltare la informațiile referitoare la piețele lor respective, cu privire la:

(a) aspectele comerciale și tehnice ale furnizării de servicii;

(b) înregistrarea, recunoașterea și obținerea calificărilor profesionale;

(c) disponibilitatea de tehnologie de servicii.

(3) O prioritate specială se acordă țărilor membre celor mai puțin dezvoltate în aplicarea alineatelor (1) și (2). Se ține seama, în special, de dificultățile grave pe care le au țările cel mai puțin dezvoltate în acceptarea de angajamente specifice negociate, ca urmare a situației lor economice speciale și a nevoilor lor de dezvoltare, comerciale și financiare.

Articolul V

Integrare economică

(1) Prezentul acord nu împiedică nici unul dintre membri de a fi parte sau de a participa la un acord de liberalizare a comerțului cu servicii, între două sau mai multe părți la un astfel de acord, cu condiția ca acest acord:

(a) să acopere un număr substanțial de sectoare [1];

(b) să prevadă absența sau eliminarea în cea mai mare parte a oricărei discriminări, în sensul articolului XVII, între două sau mai multe părți, în sectoarele vizate la litera (a), prin:

(i) eliminarea măsurilor discriminatorii existente; și/sau

(ii) interzicerea de noi măsuri discriminatorii sau de măsuri mai discriminatorii,

fie la intrarea în vigoare a respectivului acord, fie pe baza unui calendar rezonabil, cu excepția măsurilor autorizate în conformitate cu articolele XI, XII, XIV și XIVa.

(2) Pentru a evalua dacă sunt satisfăcute condițiile enunțate în alineatul (1) litera (b), se poate ține cont de raportul dintre acord și un proces mai larg de integrare economică sau liberalizare a comerțului între țările implicate.

(3) (a) În cazul în care țări în curs de dezvoltare sunt părți la un acord de tipul celui vizat la alineatul (1), li se asigură o anumită flexibilitate în ceea ce privește condițiile enunțate la alineatul (1), în special în ceea ce privește litera (b) a prezentului alineat, în funcție de nivelul lor de dezvoltare, atât global, cât și pe sectoare și subsectoare.

(b) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (6), în cazul unui acord de tipul celui vizat la alineatul (1) la care nu participă decât țări în curs de dezvoltare, se poate acorda un tratament mai favorabil persoanelor juridice deținute sau controlate de persoane fizice ale părților la respectivul acord.

(4) Orice acord vizat la alineatul (1) este destinat să faciliteze comerțul între părțile acestui acord și să nu ridice, față de orice membru neparticipant la acord, nivelul general al barierelor în calea comerțului cu servicii în sectoarele sau subsectoarele respective, în comparație cu nivelul aplicabil înainte de un astfel de acord.

(5) Dacă la încheierea, lărgirea sau la orice modificare notabilă a unui acord vizat la alineatul (1) un membru intenționează să retragă sau să modifice un angajament specific într-o manieră incompatibilă cu condițiile și modalitățile cuprinse în lista sa, el anunță această modificare sau retragere cu cel puțin 90 de zile în avans și se aplică procedurile enunțate la articolul XXI alineatele (2)-(4).

(6) Un furnizor de servicii al oricărui alt membru, care este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația unei părți la un acord prevăzut la alineatul (1), are dreptul la tratamentul prevăzut de acest acord, cu condiția ca el să efectueze operațiuni comerciale substanțiale pe teritoriul părților la respectivul acord.

(7) (a) Membrii care sunt părți la orice acord vizat la alineatul (1) notifică în cel mai scurt timp Consiliului pentru comerțul cu servicii orice acord de acest gen și orice extindere sau modificare notabilă a unui astfel de acord. În plus, ei pun la dispoziția Consiliului informațiile pertinente, pe care acesta ar putea să le solicite. Consiliul poate stabili un grup de lucru pentru a examina un astfel de acord sau extinderea sau modificarea unui astfel de acord și pentru a-i prezenta un raport privind compatibilitatea acestui acord cu prezentul articol.

(b) Membrii care sunt părți la orice acord prevăzut la alineatul (1), care este aplicat pe baza unui calendar, prezintă periodic Consiliului pentru comerțul cu servicii un raport privind îndeplinirea acestuia. Consiliul poate stabili un grup de lucru pentru a examina aceste rapoarte, dacă el consideră un asemenea grup necesar.

(c) Pe baza rapoartelor grupurilor de lucru vizate la literele (a) și (b), Consiliul poate prezenta părților recomandările pe care le consideră necesare.

(8) Un membru care este parte la un acord prevăzut în alineatul (1) nu poate solicita compensații pentru avantajele comerciale pe care un alt membru le-ar putea obține din acest acord.

[1] Această condiție se referă la numărul de sectoare, volumul de comerț afectat și modurile de furnizare. Pentru a îndeplini condiția în cauză, acordurile nu ar trebui să prevadă excluderea *a priori* a oricărui mod de furnizare.

Articolul Va

Acorduri de integrare a piețelor forței de muncă

Prezentul acord nu împiedică pe nici unul dintre membrii săi să fie parte la un acord care stabilește o integrare totală [1] a piețelor forței de muncă între două sau mai multe părți la respectivul acord, cu condiția ca acest acord:

(a) să excepteze cetățenii părților la acord de la prevederile referitoare la permisele de reședință și de muncă;

(b) să fie notificat Consiliului pentru comerțul cu servicii.

Articolul VI

Reglementări interne

(1) În sectoarele în care s-au contractat angajamente specifice, fiecare membru trebuie să vegheze ca măsurile cu aplicabilitate generală care afectează comerțul cu servicii să fie administrate într-o manieră rezonabilă, obiectivă și imparțială.

(2) (a) Fiecare membru menține sau instituie, cât de curând posibil, tribunale sau proceduri judiciare, de arbitraj sau administrative care permit, la cererea vreunui furnizor de servicii afectat, revizuirea promptă a actelor administrative care afectează comerțul cu servicii și, în cazurile în care se justifică, să ia măsurile de remediere corespunzătoare. În cazurile în care aceste proceduri nu sunt independente față de organismul însărcinat să adopte actul administrativ respectiv, membrul ia măsuri pentru a asigura cu adevărat o revizuire obiectivă și imparțială.

(b) Dispozițiile de la litera (a) nu trebuie să fie interpretate ca obligând un membru să instituie astfel de tribunale sau proceduri, în cazurile în care aceasta ar fi incompatibilă cu structura sa constituțională sau cu natura sistemului său juridic.

(3) În cazurile în care se solicită o autorizație pentru furnizarea unui serviciu pentru care s-a asumat un angajament specific, autoritățile competente ale unui membru informează solicitantul despre decizia luată în legătură cu cererea sa, într-o perioadă rezonabilă, după prezentarea unei cereri considerate completă din punct de vedere al actelor cu putere de lege și normelor interne. La cererea solicitantului, autoritățile competente ale membrului furnizează, fără întârziere nejustificată, informații referitoare la stadiul cererii.

(4) Pentru a asigura că măsurile referitoare la prevederile și procedurile în materie de calificări, normele tehnice și prevederile în materie de licențe nu constituie bariere tehnice inutile în comerțul cu servicii, Consiliul pentru comerțul cu servicii trebuie să elaboreze, prin intermediul organelor corespunzătoare pe care le poate crea, orice reglementări necesare. Aceste reglementări trebuie să aibă menirea să asigure ca aceste dispoziții, *inter alia*:

(a) să fie bazate pe criterii obiective și transparente, cum ar fi competența și capacitatea de a furniza serviciul;

(b) să nu fie mai riguroase decât este necesar pentru a asigura calitatea serviciului;

(c) în cazurile procedurilor de licențiere, să nu constituie o restricție în sine în calea furnizării serviciului.

(5) (a) În sectoarele în care un membru și-a asumat angajamente specifice așteptând intrarea în vigoare a reglementărilor elaborate în aceste sectoare în conformitate cu alineatul (4), acest membru nu trebuie să aplice prevederi în materie de licențe și calificări și nici norme tehnice care anulează sau compromit aceste angajamente specifice, într-o manieră:

(i) care nu este în concordanță cu criteriile prevăzute la alineatul (4) litera (a), (b) sau (c);

(ii) care nu ar fi putut fi așteptată în mod rezonabil din partea acestui membru, în momentul în care au fost luate angajamentele specifice în aceste sectoare.

(b) Pentru a stabili dacă un membru se conformează obligației enunțate la alineatul (5) litera (a) se iau în considerare normele internaționale ale organizațiilor internaționale competente [2] aplicate de acest membru.

(6) În sectoarele în care au fost asumate angajamente specifice privind serviciile profesionale, fiecare membru prevede proceduri adecvate pentru verificarea competenței profesioniștilor oricărui alt membru.

Articolul VII

Recunoașterea

(1) În scopul asigurării, în totalitate sau parțial, a respectării normelor sau criteriilor sale referitoare la eliberarea de autorizații, de

[1] O astfel de integrare asigură în mod caracteristic cetățenilor părților implicate un drept de intrare liberă pe piețele de forță de muncă ale părților și include măsuri privind condițiile de salarizare, celelalte condiții de angajare și contribuțiile sociale.

[2] Expresia „organizații internaționale competente" se referă la acele organizații internaționale la care pot să adere organismele competente ale, cel puțin, tuturor membrilor OMC.

licențe sau de certificate pentru furnizorii de servicii și sub rezerva prevederilor alineatului (3), un membru poate recunoaște educația sau experiența acumulată, cerințele îndeplinite sau licențele sau certificatele acordate într-o țară anume. Această recunoaștere, care poate fi făcută prin armonizare sau altfel, se poate baza pe un acord sau un aranjament cu țara în cauză sau poate fi acordată într-o manieră autonomă.

(2) Un membru care este parte la un acord sau aranjament de tipul celui vizat la alineatul (1), existent sau viitor, oferă celorlalți membri interesați o posibilitate adecvată de a negocia aderarea la acest acord sau aranjament sau de a negocia acorduri sau aranjamente comparabile cu acesta. În cazul în care un membru acordă recunoașterea într-o manieră autonomă, el trebuie să ofere oricărui alt membru o posibilitate adecvată de a demonstra că educația sau experiența acumulată, licențele sau certificatele obținute sau cerințele îndeplinite pe teritoriul celuilalt membru ar trebui să fie recunoscute.

(3) Un membru nu acordă recunoașterea într-o manieră care ar constitui un mijloc de discriminare între țări în aplicarea normelor sau criteriilor sale privind eliberarea de autorizații, de licențe sau de certificate pentru furnizorii de servicii, sau o restricție deghizată în calea comerțului cu servicii.

(4) Fiecare membru:

(a) informează Consiliul pentru comerțul cu servicii, într-o perioadă de 12 luni de la data la care Acordul OMC intră în vigoare pentru acel membru, despre măsurile de recunoaștere existente și indică dacă aceste măsuri sunt bazate pe acorduri sau aranjamente de tipul celor vizate la alineatul (1);

(b) informează în cel mai scurt timp, cât mai repede posibil, Consiliul pentru comerțul cu servicii asupra deschiderii de negocieri cu privire la un acord sau la un aranjament de tipul celui vizat la alineatul (1), pentru a oferi oricărui alt membru o posibilitate adecvată de a face cunoscut că el dorește să participe la negocieri, înainte ca acestea să intre într-o fază importantă;

(c) informează în cel mai scurt timp Consiliul pentru comerțul cu servicii în cazul în care adoptă noi măsuri de recunoaștere sau modifică semnificativ măsurile existente și arată dacă măsurile sunt bazate pe un acord sau aranjament de tipul celui vizat la alineatul (1).

(5) Ori de câte ori este necesar, recunoașterea ar trebui să se bazeze pe criterii multilateral convenite. În cazul în care este necesar, membrii trebuie să coopereze cu organizațiile guvernamentale și neguvernamentale competente pentru stabilirea și adoptarea de norme și criterii internaționale comune de recunoaștere și de norme internaționale comune pentru exercitarea activităților și profesiilor relevante din domeniul serviciilor.

Articolul VIII

Monopolurile și furnizorii exclusivi de servicii

(1) Fiecare membru se asigură că oricare furnizor monopolist al unui serviciu pe teritoriul său nu acționează, atunci când furnizează un serviciu pentru care deține monopolul pe piața considerată, într-o manieră incompatibilă cu obligațiile membrului în baza articolului II și cu angajamentele sale specifice.

(2) În cazul în care un furnizor monopolist al unui membru intră în concurență, fie direct, fie prin intermediul unei societăți afiliate, pentru furnizarea unui serviciu situat în afara câmpului de acțiune al drepturilor sale monopoliste și făcând obiectul angajamentelor specifice ale acestui membru, membrul veghează ca acest furnizor să nu abuzeze de poziția sa monopolistă pentru a acționa pe teritoriul său într-un mod incompatibil cu aceste angajamente.

(3) Consiliul pentru comerțul cu servicii poate, la cererea unui membru care are motive să creadă că un furnizor monopolist al unui serviciu din orice alt membru acționează într-o manieră incompatibilă cu alineatul (1) sau (2), să invite membrul care stabilește, menține sau autorizează astfel de furnizori să furnizeze informații specifice privind operațiile pertinente.

(4) În cazul în care, după data intrării în vigoare a Acordului OMC, un membru acordă drepturi monopoliste în ceea ce privește furnizarea unui serviciu inclus în angajamentele sale specifice, acest membru trebuie să le notifice Consiliului pentru comerțul cu servicii, cel puțin cu trei luni înainte de data prevăzută pentru acordarea efectivă a drepturilor monopoliste și se aplică prevederile articolului XXI alineatele (2)-(4).

(5) Prevederile prezentului articol se aplică de asemenea furnizorilor exclusivi de servicii în cazurile în care un membru, în drept sau în fapt, (a) autorizează sau stabilește un număr redus de furnizori de servicii și (b) împiedică în mod substanțial concurența între acești furnizori pe teritoriul său.

Articolul IX

Practici comerciale

(1) Membrii recunosc că anumite practici comerciale ale furnizorilor de servicii, altele decât cele vizate la articolul VIII, pot să limiteze concurența și astfel să restrângă comerțul cu servicii.

(2) Fiecare membru participă la consultări, la cererea oricărui alt membru, în scopul eliminării practicilor prevăzute la alineatul (1). Membrul căruia i s-a adresat cererea o examinează în mod aprofundat și cu înțelegere și cooperează prin furnizarea de informații neconfidențiale, la dispoziția publicului, prezentând un

interes pentru chestiunea în cauză. El furnizează, de asemenea, membrului solicitant alte informații disponibile sub rezerva legislației sale naționale și a unui acord satisfăcător privind protecția caracterului confidențial al acestor informații.

Articolul X

Măsurile urgente de salvgardare

(1) Negocieri multilaterale bazate pe principiul nediscriminării trebuie să aibă loc cu privire la măsurile urgente de salvgardare. Rezultatele acestor negocieri intră în vigoare la o dată care nu trebuie să fie ulterioară unei perioade de trei ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

(2) În cursul perioadei anterioare intrării în vigoare a rezultatelor negocierilor prevăzute la alineatul (1), orice membru poate, făcând abstracție de prevederile articolului XXI alineatul (1), să notifice Consiliului pentru comerțul cu servicii intenția sa de a modifica sau de a retrage un angajament specific, după un an de la data la care angajamentul a intrat în vigoare, cu condiția ca membrul să poată demonstra Consiliului că pentru a efectua această modificare sau retragere are motive pentru a nu aștepta trecerea perioadei de trei ani, prevăzută la articolul XXI alineatul (1).

(3) Prevederile alineatului (2) își încetează aplicabilitatea după trecerea a trei ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

Articolul XI

Plăți și transferuri

(1) Cu excepția cazurilor avute în vedere la articolul XII, un membru nu trebuie să aplice restricții transferurilor și plăților internaționale privind tranzacțiile curente având legătură cu angajamentele sale specifice.

(2) Nici o prevedere a prezentului acord nu afectează drepturile și obligațiile membrilor Fondului Monetar Internațional, rezultând din Statutul Fondului, inclusiv utilizarea măsurilor de schimb valutar care sunt în conformitate cu Statutul, cu condiția ca un membru să nu impună restricții la tranzacțiile de capital într-o manieră incompatibilă cu angajamentele specifice privind aceste tranzacții, cu excepția celor prevăzute la articolul XII sau la cererea Fondului.

Articolul XII

Restricțiile destinate să protejeze echilibrul balanței de plăți

(1) În cazul în care balanța sa de plăți sau situația sa financiară externă creează sau amenință cu crearea de dificultăți serioase, un membru poate adopta sau menține restricții la comerțul cu servicii pentru care și-a asumat angajamente specifice, inclusiv la plățile și transferurile pentru tranzacțiile privind astfel de angajamente. Se recunoaște că presiuni deosebite, exercitate asupra balanței de plăți a unui membru în procesul de dezvoltare economică sau angajat într-un proces de tranziție economică, pot determina recurgerea la restricții pentru a asigura, *inter alia*, menținerea unui nivel adecvat al rezervelor financiare pentru implementarea programului său de dezvoltare sau tranziție economică.

(2) Restricțiile la care se face referire în alineatul (1):

(a) nu trebuie să facă discriminare între membri;

(b) trebuie să fie în concordanță cu Statutul Fondului Monetar Internațional;

(c) trebuie să evite să dăuneze inutil intereselor comerciale, economice și financiare ale unui alt membru;

(d) nu trebuie să depășească necesarul impus de circumstanțele descrise la alineatul (1);

(e) trebuie să fie temporare și să se aplice descrescător pe măsură ce situația specificată la alineatul (1) se ameliorează.

(3) În determinarea efectelor unor asemenea restricții, membrii pot să acorde prioritate furnizării serviciilor care sunt mai importante pentru programele lor economice sau de dezvoltare. Cu toate acestea, asemenea restricții nu trebuie să fie adoptate sau menținute în scopul protejării unui anumit sector al serviciilor.

(4) Orice restricții adoptate sau menținute în temeiul alineatului (1) sau alte modificări determinate de acestea trebuie să fie rapid notificate Consiliului general.

(5) (a) Membrii care aplică prevederile prezentului articol trebuie să se consulte în cel mai scurt timp cu Comitetul pentru restricțiile aplicate în vederea balanței de plăți asupra restricțiilor adoptate în baza prezentului articol.

(b) Conferința ministerială stabilește procedurile [1] de consultare periodică cu scopul de a stabili acele recomandări considerate necesare care sunt făcute membrului implicat.

(c) Asemenea consultări evaluează situația balanței de plăți a membrului respectiv și restricțiile adoptate sau menținute în conformitate cu prezentul articol, luând în considerare *inter alia* factori precum:

(i) natura și nivelul de dificultate determinate de balanța de plăți și situația financiară externă;

(ii) mediul extern economic și comercial al membrului consultat;

[1] Se înțelege că procedurile vizate la alineatul (5) sunt aceleași cu cele din GATT 1994.

(iii) măsurile corective alternative care sunt disponibile.

(d) Consultările stabilesc conformitatea oricăror restricții cu alineatul (2), în special față de eliminarea progresivă a restricțiilor în sensul alineatului (2) litera (e).

(e) În asemenea consultări, toate constatările de fapt, concluziile datelor statistice sau de altă natură prezentate de Fondul Monetar Internațional referitor la schimburile valutare, rezervele monetare și balanța de plăți trebuie să fie acceptate, iar concluziile trebuie să se bazeze pe evaluarea de către Fond a balanței de plăți și a situației financiare externe a membrului consultat.

(6) În cazul în care un membru care nu este membru al Fondului Monetar Internațional dorește să aplice prevederile prezentului articol, Conferința ministerială stabilește o procedură de examinare și orice alte proceduri necesare.

Articolul XIII

Achizițiile publice

(1) Articolele II, XVI și XVII nu se aplică actelor cu putere de lege, normelor administrative și cerințelor ce stabilesc achiziționarea de către autoritățile guvernamentale de servicii dobândite pentru uz public și nu în scopul revânzării sau în vederea furnizării de servicii în scop comercial.

(2) Negocieri multilaterale trebuie să aibă loc cu privire la achizițiile publice de servicii în baza prezentului acord în termen de doi ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC.

Articolul XIV

Excepțiile generale

Sub rezerva cerinței ca aceste măsuri să nu se aplice într-o manieră care ar constitui fie un mijloc arbitrar sau nejustificat de discriminare între țările unde există astfel de condiții, fie o restricție deghizată în calea comerțului cu servicii, nici o prevedere a prezentului acord nu trebuie interpretată ca împiedicând adoptarea sau aplicarea de către orice membru a măsurilor:

(a) necesare pentru a proteja morala publică sau a menține ordinea publică ([1]);

(b) necesare pentru a proteja viața sau sănătatea oamenilor, animalelor sau pentru protecția plantelor;

(c) necesare pentru a asigura respectarea actelor cu putere de lege sau normelor administrative care nu contravin prevederilor prezentului acord, inclusiva acelora legate de:

(i) prevenirea practicilor înșelătoare sau frauduloase sau de remedierea efectelor neîndeplinirii contractelor de servicii;

(ii) protecția vieții private a persoanei fizice în legătură cu prelucrarea și analizarea datelor personale și protejarea confidențialității datelor individuale și a conturilor personale;

(iii) siguranță;

(d) incompatibile cu articolul XVII, cu condiția ca diferența de tratament să vizeze asigurarea impunerii sau încasării echitabile sau efective ([2]) a impozitelor directe în ceea ce privește serviciile sau furnizorii de servicii ai altor membri;

(e) (incompatibile cu articolul II, cu condiția ca diferența de tratament să rezulte dintr-un acord vizând evitarea dublei impuneri sau din dispozițiile vizând evitarea dublei impuneri

([1]) Excepția vizând ordinea publică nu poate fi invocată decât în cazul în care există o amenințare adevărată și suficient de gravă pentru interesele fundamentale ale societății.

([2]) Măsurile care vizează asigurarea impunerii sau recuperării echitabile sau efective a impozitelor directe cuprind măsurile luate de către un membru în temeiul regimului său fiscal care:
(i) se aplică furnizorilor de servicii nerezidenți pentru recunoașterea faptului că obligația fiscală a nerezidenților este determinată în privința elementelor impozabile care au sursa sau sunt situate pe teritoriul respectivului membru; sau
(ii) se aplică nerezidenților pentru asigurarea impunerii sau recuperării impozitelor pe teritoriul respectivului membru; sau
(iii) se aplică nerezidenților sau rezidenților pentru a împiedica evaziunea sau frauda fiscală, inclusiv măsurile de punere în executare; sau
(iv) se aplică consumatorilor de servicii furnizate pe teritoriul sau având proveniența de pe teritoriul unui alt stat membru pentru a asigura impunerea sau recuperarea impozitelor datorate de acești consumatori provenind din surse de pe teritoriul respectivului membru; sau
(v) fac distincție între furnizorii de servicii supuși impozitului asupra elementelor impozabile la nivel mondial și ceilalți furnizori de servicii, prin recunoașterea diferenței de natură a bazei de impunere care există între ei; sau
(vi) determină, atribuie și repartizează veniturile, beneficiile, câștigurile, pierderile, deducerile sau activele persoanelor fizice sau sucursalelor rezidente sau între persoanele asociate sau sucursale ale aceleiași persoane juridice, în scopul prezervării bazei de impunere a statului membru.
Termenii sau noțiunile referitoare la fiscalitate prevăzute la articolul XIV litera (d) și în prezenta notă de subsol sunt determinate în conformitate cu definițiile și conceptele referitoare la fiscalitate sau cu definițiile și conceptele echivalente sau similare, conținute în legislația națională a statului membru care ia respectiva măsură.

ce figurează în orice alt acord sau aranjament internațional asumat de un membru.

Articolul XIVa

Excepțiile privind securitatea

(1) Nici o prevedere a prezentului acord nu trebuie să fie interpretată:

(a) în sensul că obligă un membru să furnizeze informații a căror divulgare este, după părerea sa, contrară intereselor esențiale de securitate;

(b) sau în sensul că împiedică un membru să ia orice măsuri pe care le consideră necesare pentru protecția intereselor esențiale de securitate:

(i) legate de furnizarea de servicii destinate direct sau indirect să asigure aprovizionarea forțelor militare;

(ii) referitoare la materiale de fisiune sau fisionabile sau la materiale care servesc la fabricarea lor;

(iii) aplicate în timp de război sau în situații internaționale grave;

(c) sau în sensul că împiedică un membru să ia măsuri în îndeplinirea angajamentelor sale în baza Cartei Organizației Națiunilor Unite, în vederea menținerii păcii și securității internaționale.

(2) Consiliul pentru comerțul cu servicii trebuie să fie informat cât mai pe larg posibil asupra măsurilor luate în conformitate cu alineatul (1) literele (b) și (c) și asupra încetării lor.

Articolul XV

Subvențiile

(1) Membrii recunosc că, în anumite circumstanțe, subvențiile pot avea efecte de denaturare a regulilor comerțului cu servicii. Membrii angajează negocieri în vederea elaborării de reguli multilaterale, necesare pentru a evita aceste efecte de denaturare a regulilor comerciale ([1]). Negocierile trebuie să se refere, de asemenea, la justificarea procedurilor de contracarare. Aceste negocieri trebuie să recunoască rolul subvențiilor în raport cu programele de dezvoltare ale țărilor în curs de dezvoltare și să țină seama de necesitățile membrilor, îndeosebi de cele ale țărilor membre în curs de dezvoltare, pentru a asigura flexibilitatea în acest domeniu. În vederea acestor negocieri, membrii fac schimb de informații referitoare la toate subvențiile legate de comerțul cu servicii pe care ei le acordă furnizorilor naționali de servicii.

(2) Orice membru care consideră că o subvenție acordată de un alt membru îl afectează într-un mod negativ poate solicita consultări cu acest alt membru pentru această problemă. Aceste cereri trebuie să fie examinate cu înțelegere.

PARTEA A III-A

ANGAJAMENTELE SPECIALE

Articolul XVI

Accesul pe piețe

(1) În ceea ce privește accesul pe piețe potrivit modurilor de furnizare identificate la articolul I, fiecare membru acordă serviciilor și furnizorilor de servicii ai oricărui alt membru un tratament care nu este mai puțin favorabil decât cel prevăzut prin aplicarea modalităților, limitărilor și condițiilor convenite și specificate în lista sa ([2]).

(2) În sectoarele în care s-au asumat angajamente în materia accesului pe piață, măsurile pe care un membru nu trebuie să le aplice sau să le adopte, fie la nivelul unei subdiviziuni regionale, fie la nivelul întregului său teritoriu, în afara cazului în care se specifică altfel în lista sa, se definesc după cum urmează:

(a) limitări privind numărul de furnizori de servicii, fie sub formă de contingente numerice, de monopoluri, de furnizori exclusivi de servicii sau de cerințe ale unui test privind nevoile economice;

(b) limitări privind valoarea totală a tranzacțiilor de servicii sau a activelor, sub formă de contingente numerice sau de cerințe ale unui test privind nevoile economice;

(c) limitări privind numărul total de operațiuni de servicii sau cantitatea totală de servicii produse, exprimate în unități numerice determinate sub formă de contingente sau de cerințe ale unui test privind nevoile economice ([3]);

(d) limitări privind numărul total de persoane fizice care pot fi angajate într-un anume sector de servicii sau pe care un furnizor de servicii le poate angaja și care sunt necesare pentru

([1]) Un program viitor de lucru va determina modul și termenele în care sunt purtate aceste negocieri privind reglementările multilaterale.

([2]) În cazul în care un membru contractează un angajament în materia accesului pe piață în relație cu furnizarea unui serviciu pe baza modului de furnizare prevăzut la articolul I alineatul (2) și dacă mișcarea transfrontieră a capitalurilor constituie o parte esențială a serviciului în sine, membrul respectiv se angajează prin aceasta să permită această mișcare a capitalurilor. În cazul în care un membru contractează un angajament în materia accesului pe piață în privința furnizării unui serviciu pe baza modului de furnizare prevăzut la articolul I alineatul (2) litera (c), se angajează prin aceasta să permită transferul de capitaluri conexe către teritoriul său.

([3]) Alineatul (2) litera (c) nu acoperă măsurile unui stat care limitează intrările servind la furnizarea de servicii.

furnizarea unui serviciu specific și se ocupă direct de acest serviciu, sub forma contingentelor numerice sau a cerințelor unui test privind nevoile economice;

(e) măsuri care restrâng sau se referă la forme specifice de entități juridice sau de asocieri în participațiune prin intermediul cărora un furnizor de servicii poate furniza un serviciu;

(f) limitări privind participarea capitalului străin, exprimate sub forma unei limite maxime în procente a deținerii de acțiuni de către străini sau privind valoarea totală a investițiilor străine individuale sau globale.

Articolul XVII

Tratamentul național

(1) În sectoarele înscrise în lista sa și sub rezerva condițiilor și restricțiilor care sunt indicate în aceasta, fiecare membru trebuie să acorde serviciilor și furnizorilor de servicii ai oricărui alt membru, în ceea ce privește toate măsurile afectând furnizarea de servicii, un tratament nu mai puțin favorabil decât cel pe care îl acordă propriilor servicii similare sau propriilor furnizori de servicii similare [1].

(2) Un membru poate îndeplini prevederea de la alineatul (1) acordând serviciilor și furnizorilor de servicii ai oricărui alt membru fie un tratament identic din punct de vedere formal cu cel pe care îl acordă propriilor servicii similare și propriilor furnizori de servicii similare, fie un tratament formal diferit.

(3) Un tratament identic sau diferit din punct de vedere formal este considerat ca fiind mai puțin favorabil dacă modifică condițiile de concurență în favoarea serviciilor sau furnizorilor de servicii ai respectivului membru în raport cu serviciile similare sau cu furnizorii de servicii similare ai unui alt membru.

Articolul XVIII

Angajamentele adiționale

Membrii pot negocia angajamente în ceea ce privește măsurile afectând comerțul cu servicii, care nu trebuie să se înscrie în listele lor în baza articolelor XVI sau XVII, inclusiv cele referitoare la clarificări, norme sau aspecte privind licențele. Aceste angajamente urmează să fie înscrise în lista unui membru.

PARTEA A IV-A

LIBERALIZAREA PROGRESIVĂ

Articolul XIX

Negocierea de angajamente specifice

(1) În îndeplinirea obiectivelor prezentului acord, membrii trebuie să angajeze runde succesive de negocieri, care încep cel mai târziu în cinci ani de la data intrării în vigoare a Acordului OMC, iar ulterior în mod periodic, în vederea creșterii progresive a nivelului de liberalizare. Aceste negocieri trebuie să vizeze reducerea sau eliminarea efectelor defavorabile ale unor măsuri asupra comerțului cu servicii, astfel încât să se asigure accesul efectiv pe piață. Acest proces are drept obiectiv promovarea intereselor tuturor participanților pe baza avantajului reciproc și asigurarea unui echilibru general al drepturilor și obligațiilor.

(2) Procesul de liberalizare trebuie să respecte în mod corespunzător obiectivele politicii naționale și nivelul de dezvoltare al diferiților membri, atât într-o manieră globală, cât și în diferite sectoare. O flexibilitate adecvată trebuie să fie acordată diferitelor țări membre în curs de dezvoltare pentru ca ele să poată deschide mai puține sectoare și să liberalizeze mai puține tipuri de tranzacții, să lărgească progresiv accesul pe piețele lor, în funcție de nivelul dezvoltării și, în cazul în care acordă accesul pe piețele lor furnizorilor străini de servicii, să însoțească un astfel de acces de condiții care să vizeze atingerea obiectivelor menționate la articolul IV.

(3) Pentru fiecare dintre aceste runde se stabilesc orientări și proceduri de negociere. În scopul stabilirii acestor orientări, Consiliul pentru comerțul cu servicii procedează la o evaluare a comerțului cu servicii într-o manieră globală și pe o bază sectorială, referindu-se la obiectivele prezentului acord, inclusiv cele care sunt enunțate la articolul IV alineatul (1). Orientările trebuie să stabilească modalitățile pentru procesul liberalizării întreprinse în mod autonom de către membri după negocierile precedente, ca și pentru tratamentul special în favoarea țărilor membre celor mai puțin dezvoltate, în baza prevederilor articolului IV alineatul (3).

(4) Procesul de liberalizare progresivă trebuie să fie continuat la fiecare dintre aceste runde de negocieri, pe calea negocierilor bilaterale, plurilaterale și multilaterale destinate să sporească nivelul global al angajamentelor specifice asumate de membri, în temeiul prezentului acord.

[1] Angajamentele specifice asumate în baza prezentului articol nu trebuie interpretate ca obligând un membru să compenseze orice dezavantaj concurențial intrinsec care rezultă din elementul de extraneitate al serviciilor sau furnizorilor de servicii pertinente.

Articolul XX

Listele de angajamente specifice

(1) Fiecare membru indică într-o listă angajamentele specifice pe care le contractează în conformitate cu partea a III-a a prezentului acord. În ceea ce privește sectoarele pentru care aceste angajamente sunt asumate, fiecare listă precizează:

(a) modalitățile, limitările și condițiile privind accesul pe piață;

(b) condițiile și restricțiile privind tratamentul național;

(c) obligațiile în cadrul angajamentelor naționale;

(d) atunci când este cazul, termenul pentru aplicarea acestor angajamente;

(e) data intrării în vigoare a acestor angajamente.

(2) Măsurile simultan incompatibile cu articolele XVI și XVII trebuie să fie înscrise în coloana referitoare la articolul XVI. În acest caz, înscrierea este considerată ca introducând o condiție sau o restricție și la articolul XVII.

(3) Listele de angajamente specifice trebuie să fie anexate la prezentul acord și fac parte integrantă din acesta.

Articolul XXI

Modificarea listelor

(1) (a) Un membru (denumit în prezentul articol „membrul care face modificarea") poate modifica sau retrage orice angajament figurând în lista sa în orice moment după ce s-au scurs trei ani de la data la care acest angajament a intrat în vigoare, în conformitate cu prevederile prezentului articol.

(b) Membrul care face modificarea notifică Consiliul pentru comerțul cu servicii despre intenția sa de a modifica sau retrage un angajament, în conformitate cu prezentul articol, cel mai târziu cu trei luni înainte de data avută în vedere pentru aplicarea modificării sau a retragerii.

(2) (a) La cererea oricărui membru ale cărui avantaje în temeiul prezentului acord pot fi afectate (denumit în prezentul articol „un membru afectat") de către o modificare propusă sau de către o retragere notificată potrivit alineatului (1) litera (b), membrul care face modificarea poartă negocieri în vederea ajungerii la un acord asupra oricărei compensații necesare. În cursul acestor negocieri și în acest acord, membrii interesați trebuie să se străduiască să mențină un nivel general de angajamente reciproc avantajoase, nu mai puțin favorabil pentru comerț decât cel care a fost prevăzut în listele de angajamente specifice înaintea negocierilor.

(b) Compensația se face pe baza principiului națiunii celei mai favorizate.

(3) (a) Dacă nu intervine un acord între membrul care face modificarea și orice membru afectat înainte de sfârșitul perioadei prevăzute pentru negocieri, membrul afectat poate supune problema arbitrajului. Orice membru afectat care dorește să valorifice un drept pe care l-ar putea avea în materie de compensație trebuie să participe la arbitraj.

(b) În cazul în care nici un membru afectat nu a cerut să aibă loc un arbitraj, membrul care face modificarea este liber să aplice modificarea sau retragerea propusă.

(4) (a) Membrul care face modificarea nu poate modifica sau retrage angajamentul său, înainte de a acorda compensație, în conformitate cu concluziile arbitrajului.

(b) În cazul în care membrul care face modificarea aplică modificarea sau retragerea proiectată și nu se conformează concluziilor arbitrajului, orice membru afectat care a participat la arbitraj poate modifica sau retrage avantaje substanțiale echivalente, în conformitate cu aceste concluzii. Făcându-se abstracție de dispozițiile articolului II, o astfel de modificare sau o astfel de retragere poate fi pusă în practică numai față de membrul care face modificarea.

(5) Consiliul pentru comerțul cu servicii trebuie să stabilească proceduri pentru rectificarea sau modificarea listelor. Orice membru care a modificat sau retras angajamente înscrise în lista sa, în conformitate cu prezentul articol, trebuie să modifice lista potrivit acestor proceduri.

PARTEA A V-A

DISPOZIȚII INSTITUȚIONALE

Articolul XXII

Consultări

(1) Fiecare membru trebuie să examineze cu înțelegere și să creeze posibilitățile adecvate de consultări asupra oricărei probleme care în opinia altui membru afectează funcționarea prezentului acord. Înțelegerea privind soluționarea litigiilor (ISL) se aplică acestor consultări.

(2) Consiliul pentru comerțul cu servicii sau Organul de soluționare a litigiilor (OSL) poate, la solicitarea unui membru, să intre în consultări cu unul sau mai mulți membri cu privire la

orice chestiune pentru care nu a putut fi găsită o soluție satisfăcătoare prin intermediul consultărilor prevăzute la alineatul (1).

(3) Un membru nu poate invoca articolul XVII, fie în conformitate cu prezentul articol, fie în conformitate cu articolul XXIII, în ceea ce privește o măsură a unui alt membru care decurge dintr-un acord internațional încheiat între ei pentru a evita dubla impunere. În cazul unui dezacord între membri asupra chestiunii de a ști dacă o măsură se înscrie într-un astfel de acord încheiat între ei, unul sau celălalt membru are posibilitatea să prezinte această chestiune Consiliului pentru comerțul cu servicii [1]. Consiliul supune chestiunea arbitrajului. Decizia arbitrului este definitivă și obligatorie pentru membri.

Articolul XXIII

Soluționarea diferendelor și executarea obligațiilor

(1) În cazul în care un membru ar considera că orice alt membru nu-și îndeplinește obligațiile sau angajamentele specifice pe care le-a contractat în conformitate cu prezentul acord, acest membru poate, în vederea ajungerii la o soluție reciproc satisfăcătoare a chestiunii, să recurgă la Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

(2) În cazul în care OSL consideră că circumstanțele sunt suficient de grave pentru a justifica o astfel de măsură, el poate autoriza unul sau mai mulți membri să suspende, față de orice alt membru sau alți membri, aplicarea de obligații și angajamente specifice, în conformitate cu articolul 22 din Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

(3) În cazul în care un membru consideră că un avantaj, de care în mod rezonabil ar fi putut să beneficieze, în conformitate cu angajamentul specific contractat de către un alt membru în temeiul părții a III-a a prezentului acord, este anulat sau compromis ca urmare a aplicării oricărei măsuri care nu este în dezacord cu dispozițiile acestui acord, acesta poate recurge la Înțelegerea privind soluționarea litigiilor. În cazul în care OSL stabilește că măsura a anulat sau a compromis un astfel de avantaj, membrul afectat are dreptul la o compensație reciproc satisfăcătoare, în baza articolului XXI alineatul (2), care poate include modificarea sau retragerea măsurii. În cazul în care membrii interesați nu pot ajunge la un acord, se poate aplica articolul 22 din Înțelegerea privind soluționarea litigiilor.

[1] În ceea ce privește acordurile vizând evitarea dublei impuneri care există la data intrării în vigoare a Acordului OMC, această chestiune poate fi prezentată în fața Consiliului pentru comerțul cu servicii numai în situația în care cele două părți la acel acord consimt în acest sens.

Articolul XXIV

Consiliul pentru comerțul cu servicii

(1) Consiliul pentru comerțul cu servicii exercită funcțiunile care îi sunt încredințate în vederea facilitării funcționării prezentului acord și a facilitării atingerii obiectivelor sale. Consiliul poate stabili organele subsidiare pe care le consideră necesare pentru a-și putea îndeplini în mod eficient funcțiile.

(2) Reprezentanții tuturor membrilor pot face parte din Consiliu și, dacă acesta nu decide altfel, din organele sale subsidiare.

(3) Președintele Consiliului este ales de către membri.

Articolul XXV

Cooperarea tehnică

(1) Furnizorii de servicii ai membrilor care au nevoie de o astfel de asistență trebuie să aibă acces la serviciile punctelor de legătură la care se face referire la articolul IV alineatul (2).

(2) Asistența tehnică pentru țările în curs de dezvoltare trebuie să fie asigurată pe plan multilateral de către Secretariat și să fie decisă de către Consiliul pentru comerțul cu servicii.

Articolul XXVI

Relația cu alte organizații internaționale

Consiliul General ia măsurile potrivite în vederea consultării și cooperării cu Organizația Națiunilor Unite și cu agențiile sale specializate, precum și cu alte organizații interguvernamentale care se ocupă de servicii.

PARTEA A VI-A

DISPOZIȚII FINALE

Articolul XXVII

Refuzul acordării de avantaje

Un membru poate refuza să acorde avantajele decurgând din prezentul acord:

(a) pentru furnizarea unui serviciu, dacă el stabilește că serviciul este furnizat de pe teritoriul sau pe teritoriul unei țări care nu este membră sau al unui membru față de care el nu aplică Acordul OMC;

(b) în cazul furnizării unui serviciu de transport maritim, dacă el stabilește că acest serviciu este furnizat:

(i) cu o navă înmatriculată în conformitate cu legislația unei țări care nu este membră sau a unui membru față de care el nu aplică Acordul OMC;

(ii) de către o persoană care exploatează și/sau utilizează nava în totalitate sau parțial, dar care este dintr-o țară care nu este membră sau dintr-o țară membră față de care el nu aplică Acordul OMC;

(c) unui furnizor de servicii care este o persoană juridică, dacă se stabilește că acesta nu este un furnizor de servicii al unui alt membru sau că este un furnizor de servicii al unui membru față de care el nu aplică Acordul OMC.

Articolul XXVIII

Definiții

În sensul prezentului acord:

(a) „măsură" reprezintă orice măsură luată de către un membru, sub formă de act cu putere de lege, de norme, de regulă, procedură, decizie, act administrativ sau sub orice altă formă;

(b) „furnizarea unui serviciu" include producția, distribuția, comercializarea, vânzarea și livrarea unui serviciu;

(c) „măsurile membrilor care influențează comerțul cu servicii" includ măsurile referitoare la:

(i) cumpărarea, plata sau utilizarea unui serviciu;

(ii) accesul la și utilizarea de servicii pe care acești membri le solicită să fie oferite publicului, în general, cu ocazia furnizării unui serviciu;

(iii) prezența, inclusiv prezența comercială a persoanelor unui membru pentru furnizarea unui serviciu pe teritoriul unui alt stat membru;

(d) „prezență comercială" reprezintă orice tip de entitate comercială sau profesională, inclusiv sub forma:

(i) constituirii, achiziționării sau menținerii unei persoane juridice; sau

(ii) creării sau menținerii unei sucursale sau unui birou de reprezentare

pe teritoriul unui membru, în scopul furnizării unui serviciu;

(e) „sector" al unui serviciu reprezintă:

(i) în raport cu un angajament specific, unul sau mai multe subsectoare ale acestui serviciu sau toate subsectoarele acestui serviciu, așa cum este specificat în lista membrului;

(ii) altfel, ansamblul acestui sector de servicii, inclusiv toate subsectoarele sale;

(f) „serviciu al unui alt membru" reprezintă un serviciu care este furnizat:

(i) din sau pe teritoriul acestui alt membru sau, în cazul transportului maritim, de către o navă înmatriculată în conformitate cu legislația acestui alt membru sau de către o persoană a acestui alt membru care furnizează serviciul, prin intermediul exploatării unei nave și/sau utilizării sale totale sau parțiale; sau

(ii) în cazul furnizării unui serviciu, prin intermediul prezenței comerciale sau prezenței persoanelor fizice, de către un furnizor de servicii al acestui alt membru;

(g) „furnizor de servicii" reprezintă orice persoană care furnizează un serviciu ([1]);

(h) „furnizor monopolist al unui serviciu" reprezintă orice persoană, publică sau privată, care pe piața relevantă a teritoriului unui membru este autorizată sau stabilită formal sau în fapt de către acest membru ca fiind furnizor exclusiv al acestui serviciu;

(i) „consumator de servicii" reprezintă orice persoană care primește sau folosește un serviciu;

(j) „persoană" reprezintă fie o persoană fizică, fie o persoană juridică;

([1]) În cazul în care serviciul nu este furnizat direct de către o persoană juridică, ci prin alte forme de prezență comercială, precum o sucursală sau un birou de reprezentare, furnizorul de servicii (adică persoana juridică) beneficiază în egală măsură, datorită acestei prezențe, de tratamentul prevăzut pentru furnizorii de servicii în temeiul prezentului acord. Acest tratament este acordat prezenței datorită căreia serviciul este furnizat și nu trebuie în mod obligatoriu extins asupra altor părți ale furnizorului aflate în afara teritoriului unde este furnizat serviciul.

(k) „persoană fizică a unui alt membru” reprezintă o persoană fizică ce este rezidentă pe teritoriul acestui alt membru sau al oricărui alt membru și care, în conformitate cu legislația acestui alt membru:

(i) este resortisant al acestui alt membru; sau

(ii) are dreptul la rezidență permanentă în acest alt membru, în cazul unui membru care:

1. nu are resortisanți; sau

2. acordă în mod substanțial același tratament rezidenților săi permanenți ca și resortisanților în ceea ce privește măsurile afectând comerțul cu servicii, așa cum a notificat cu ocazia acceptării prezentului acord sau a aderării la prezentul acord, cu condiția ca nici un membru să nu fie obligat să acorde acestor rezidenți permanenți un tratament mai favorabil decât cel care ar fi acordat de acest alt membru unor astfel de rezidenți permanenți. Această notificare trebuie să cuprindă asigurarea că își asumă, în ceea ce privește acești rezidenți, în concordanță cu actele cu putere de lege și normele sale, aceleași responsabilități ca și cele pe care acest alt membru le are față de resortisanții săi;

(l) „persoană juridică” reprezintă orice entitate juridică constituită în mod corespunzător sau altfel organizată în conformitate cu legislația în vigoare, în scopuri lucrative sau nu, și deținută de sectorul privat sau sectorul public, inclusiv orice corporație, trust, parteneriat, asociație în participațiune, societate comercială cu asociat unic sau asociație;

(m) „persoană juridică a unui alt membru” reprezintă o persoană juridică:

(i) ce este constituită sau altfel organizată, în conformitate cu legislația acestui alt stat membru, și care efectuează importante operațiuni comerciale pe teritoriul acestui stat membru sau al oricărui alt stat membru; sau

(ii) în cazul furnizării unui serviciu, datorită unei prezențe comerciale, care este deținută sau controlată:

1. de persoane fizice ale acestui stat membru; sau

2. de persoane juridice ale acestui stat membru, așa cum sunt identificate la litera (i);

(n) o persoană juridică:

(i) „este deținută” de persoane ale unui membru, dacă mai mult de 50 % din capitalul său social aparține în deplină proprietate persoanelor acestui membru;

(ii) „este controlată” de persoane ale unui membru, dacă aceste persoane au capacitatea să numească majoritatea administratorilor sau sunt altfel abilitate de drept să dirijeze operațiunile sale;

(iii) „este afiliată” la o altă persoană, când ea controlează această altă persoană sau este controlată de aceasta; sau dacă ea însăși și cealaltă persoană sunt ambele controlate de aceeași persoană;

(o) „impozite directe” reprezintă toate impozitele asupra venitului total, capitalului total sau asupra unor elemente ale venitului sau capitalului, inclusiv impozite asupra beneficiilor realizate din cesiunea de bunuri, impozite pe avere, moșteniri sau donații și impozite asupra volumului total al salariilor sau retribuțiilor plătite de întreprinderi, ca și impozite asupra aprecierii capitalului.

Articolul XXIX

Anexe

Anexele la prezentul acord fac parte integrantă din prezentul acord.

Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate la articolul II

Domeniu de aplicare

1. Prezenta anexă definește condițiile în care un membru, în momentul intrării în vigoare a acestui acord, este exceptat de la obligațiile sale în conformitate cu articolul II alineatul (1).

2. Orice nouă excepție cerută după intrarea în vigoare a Acordului OMC trebuie să fie soluționată în conformitate cu articolul IX alineatul (3) din prezentul acord.

Reexaminare

3. Consiliul pentru comerțul cu servicii trebuie să reexamineze toate excepțiile acordate pentru o perioadă mai mare de cinci ani. Prima dintre aceste reexaminări va avea loc cel mai târziu după cinci ani de la intrarea în vigoare a Acordului OMC.

4. În cadrul unei reexaminări, Consiliul pentru comerțul cu servicii:

   (a) stabilește dacă acele condiții care au făcut necesară excepția încă există;

   (b) determină data unei eventuale noi reexaminări.

Expirarea

5. Exceptarea acordată unui membru de la obligațiile sale în conformitate cu articolul II alineatul (1) din acord, în ceea ce privește o măsură determinată, expiră la data prevăzută în excepție.

6. În principiu, excepțiile nu ar trebui să depășească o perioadă de zece ani. În orice caz, ele trebuie să facă obiectul negocierii cu ocazia rundelor ulterioare de liberalizare a schimburilor.

7. Un membru trebuie să anunțe Consiliului pentru comerțul cu servicii, la sfârșitul perioadei de exceptare, dacă măsura incompatibilă a fost pusă în conformitate cu articolul II alineatul (1) din acord.

Listele de excepții de la obligațiile enunțate la articolul II

[Listele de excepții convenite în temeiul articolului II alineatul (2) sunt anexate, în tratatul pe suport de hârtie privind Acordul OMC].

Anexa privind circulația persoanelor fizice furnizoare de servicii vizate de acord

1. Prezenta anexă se aplică măsurilor afectând persoanele fizice care sunt furnizoare de servicii ale unui membru și persoanelor fizice ale unui membru care sunt angajate de un furnizor de servicii al unui membru, pentru furnizarea unui serviciu.

2. Acordul nu se aplică măsurilor afectând persoanele fizice care caută să intre pe piața forței de muncă a unui membru, nici măsurilor privind cetățenia, rezidență sau angajarea pe o bază permanentă.

3. În conformitate cu părțile a III-a și a IV-a ale acordului, membrii pot negocia angajamente specifice aplicabile circulației tuturor categoriilor de persoane fizice care furnizează servicii vizate de acord. Persoanele fizice interesate de un angajament specific sunt autorizate să furnizeze serviciul în conformitate cu modalitățile acestui angajament.

4. Acordul nu trebuie să împiedice un membru să aplice măsuri pentru reglementarea admiterii sau șederii temporare a persoanelor fizice pe teritoriul său, inclusiv măsuri necesare pentru protejarea integrității frontierelor sale și pentru a asigura trecerea ordonată a frontierelor sale de către persoanele fizice, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-o manieră care să anuleze sau să compromită avantajele decurgând pentru orice membru din prevederile unui angajament specific ([1]).

([1]) Simplul fapt de a cere o viză pentru persoanele fizice ale anumitor membri și nu pentru cele ale altor membri nu este considerat că anulează sau compromite avantaje în temeiul unui angajament specific.

Anexa privind serviciile de transport aerian

1. Prezenta anexă se aplică măsurilor care afectează comerțul cu servicii de transport aerian, fie că sunt regulate sau nu, și cu servicii auxiliare. Se confirmă că nici un angajament sau obligație specifică contractată în temeiul prezentului acord nu trebuie să reducă și nici să afecteze obligațiile unui membru care decurg din acorduri bilaterale sau multilaterale în vigoare în momentul intrării în vigoare a Acordului OMC.

2. Acordul, inclusiv procedurile sale de soluționare a diferendelor, nu se aplică măsurilor care afectează:

   (a) drepturile de trafic, indiferent de modul în care au fost acordate; sau

   (b) serviciile legate direct de exercitarea drepturilor de trafic,

   cu excepția celor prevăzute la punctul 3 din prezenta anexă.

3. Acordul se aplică măsurilor care afectează:

   (a) serviciile de reparații și întreținere a aeronavelor;

   (b) vânzarea sau comercializarea serviciilor de transport aerian;

   (c) serviciile privind sistemele informatizate de rezervare (SIR).

4. Procedurile de soluționare a diferendelor prevăzute în acord pot fi invocate numai atunci când obligațiile sau angajamentele au fost asumate de către membrul în cauză și după ce procedurile de soluționare a diferendelor prevăzute în acordurile sau aranjamentele bilaterale și din alte acorduri sau aranjamente multilaterale au fost epuizate.

5. Consiliul pentru comerțul cu servicii examinează periodic și cel puțin la fiecare cinci ani, evoluția situației din sectorul transporturilor aeriene și funcționarea prezentei anexe pentru a lua în considerare posibilitatea aplicării mai largi a acordului în acest sector.

6. Definiții:

   (a) „servicii de reparații și întreținere a aeronavelor” reprezintă astfel de activități atunci când sunt efectuate asupra unei aeronave sau unei părți dintr-o aeronavă retrasă din serviciu și nu cuprinde întreținerea așa-numită „în linie”;

   (b) „vânzare și comercializare de servicii de transport aerian” reprezintă posibilitatea pe care o are transportatorul aerian în cauză de a vinde și de a comercializa liber serviciile sale de transport aerian, inclusiv toate aspectele comercializării, cum ar fi studiul pieței, publicitatea și distribuția. Aceste activități nu cuprind stabilirea prețurilor pentru serviciile de transport aerian și nici condițiile aplicabile;

   (c) „servicii privind sistemele informatizate de rezervare (SIR)” reprezintă serviciile furnizate de către sistemele informatizate care conțin informații despre orarele transportatorilor aerieni, locurile disponibile, tarifele și regulile de stabilire a prețurilor, prin intermediul cărora pot fi făcute rezervări sau pot fi eliberate bilete;

   (d) „drepturi de trafic” reprezintă dreptul serviciilor regulate sau neregulate de a funcționa și/sau de a transporta pasageri, mărfuri și poștă, contra plată sau chirie, din, spre, în teritoriul și peste teritoriul unui membru, inclusiv punctele care urmează a fi deservite, itinerariile care urmează a fi exploatate, tipurile de trafic care urmează a fi asigurate, capacitatea care urmează a fi furnizată, tarifele care urmează a fi aplicate și condițiile acestora, precum și criteriile de desemnare a companiilor aeriene, inclusiv criterii cum ar fi numărul, proprietatea și controlul.

Anexa privind serviciile financiare

1. **Domeniu de aplicare şi definiţie**

(a) Prezenta anexă se aplică măsurilor care afectează furnizarea serviciilor financiare. Referirea la furnizarea unui serviciu financiar, în prezenta anexă, înseamnă furnizarea unui serviciu, aşa cum este definit la articolul I alineatul (2) din acord.

(b) În sensul articolului I alineatul (3) litera (b) din acord, „serviciile furnizate în exercitarea puterii guvernamentale" înseamnă următoarele:

(i) activităţi desfăşurate de o bancă centrală sau autoritate monetară sau de către orice altă entitate publică în aplicarea politicii monetare sau politicii cursului de schimb;

(ii) activităţi constituind o parte a unui regim de protecţie socială instituit prin lege sau a unor fonduri publice de pensii;

(iii) alte activităţi desfăşurate de către o entitate publică în contul sau cu garanţia statului sau folosind resurse financiare ale statului.

(c) În sensul articolului I alineatul (3) litera (b) din acord, dacă un membru permite ca una dintre activităţile vizate la litera (b) punctul (ii) sau (iii) ale prezentului alineat să fie desfăşurată de către furnizorii săi de servicii financiare în concurenţă cu o entitate publică sau un furnizor de servicii financiare, termenul „servicii" trebuie să cuprindă aceste activităţi.

(d) Articolul I alineatul (3) litera (c) din acord nu se aplică serviciilor guvernate de prezenta anexă.

2. **Reglementare internă**

(a) Făcându-se abstracţie de orice alte prevederi ale acordului, un membru nu trebuie să fie împiedicat să adopte măsuri din motive prudenţiale, inclusiv pentru protejarea investitorilor, deponătorilor, deţinătorilor de poliţe sau a persoanelor cărora li se datorează o taxă fiduciară de către un furnizor de servicii financiare, sau pentru asigurarea integrităţii sau stabilităţii sistemului financiar. În cazurile în care asemenea măsuri nu sunt în conformitate cu prevederile acordului, ele nu trebuie să fie utilizate de către un membru ca mijloace de eludare a angajamentelor sau obligaţiilor sale decurgând din acord.

(b) Nici o prevedere a acordului nu trebuie să fie interpretată ca obligând un membru să divulge informaţii referitoare la afacerile şi conturile diferiţilor clienţi sau orice altă informaţie confidenţială sau exclusivă, aflată în posesia entităţilor publice.

3. **Recunoaştere**

(a) Un membru poate recunoaşte măsurile prudenţiale ale oricărei alte ţări pentru a determina cum trebuie să fie aplicate măsurile sale referitoare la serviciile financiare. Această recunoaştere, care poate fi realizată prin armonizare sau în alt mod, se poate baza pe un acord sau un aranjament cu ţara în cauză sau poate fi acordată în mod autonom.

(b) Un membru care este parte la un astfel de acord sau aranjament vizat la litera (a), fie el viitor sau existent, trebuie să acorde celorlalţi membri interesaţi o posibilitate adecvată de a negocia aderarea lor la acest acord sau aranjament sau de a negocia acorduri sau aranjamente comparabile cu acesta, în circumstanţe în care ar exista echivalenţă în ceea ce priveşte nivelul de reglementare, supraveghere, aplicare a reglementării şi, dacă este cazul, procedurii de diseminare a informaţiilor între părţile la acord sau aranjament. Atunci când un membru acordă recunoaştere în mod autonom, acesta trebuie să dea oricărui alt membru o posibilitate adecvată de a demonstra că astfel de circumstanţe există.

(c) În cazurile în care un membru are în vedere să recunoască măsurile prudenţiale ale oricărei alte ţări, nu se aplică articolul VII alineatul (4) litera (b).

4. **Soluţionarea diferendelor**

Grupurile speciale responsabile să examineze diferendele privind problemele prudenţiale şi alte probleme financiare trebuie să aibă competenţa necesară corespunzătoare serviciului financiar specific la care se referă diferendul.

5. **Definiţii**

În sensul prezentei anexe:

(a) Un serviciu financiar este orice serviciu cu caracter financiar oferit de către un furnizor de servicii financiare al unui membru. Serviciile financiare cuprind toate serviciile de asigurare şi cele conexe şi toate serviciile bancare şi alte servicii financiare (exclusiv asigurarea). Serviciile financiare cuprind următoarele activităţi:

Servicii de asigurare și servicii legate de asigurare

(i) Asigurarea directă (inclusiv coasigurarea):

A) de viață;

B) alta decât cea de viață;

(ii) Reasigurarea și retrocesiunea;

(iii) Intermedierea în asigurări, cum ar fi brokerajul și agenturarea;

(iv) Serviciile auxiliare asigurărilor, cum ar fi serviciile de consultanță, actuariale, de evaluare a riscului și servicii de rezolvare a reclamațiilor.

Servicii bancare și alte servicii financiare (exclusiv asigurarea)

(v) Acceptarea de depozite și alte fonduri rambursabile din partea publicului;

(vi) Împrumuturi de orice tip, inclusiv creditul de consumațiune, creditul ipotecar, factoringul și finanțarea tranzacțiilor comerciale;

(vii) Leasingul financiar;

(viii) Toate serviciile de plăți și de transferuri monetare, inclusiv cărțile de credit, de plată și de debit, cecurile de călătorie și tratele bancare;

(ix) Garanții și angajamente;

(x) Operațiuni în cont propriu sau în contul clienților, fie la bursă, fie pe piața extrabursieră, fie în alt mod, după cum urmează:

A) instrumente ale pieței monetare (inclusiv cecuri, efecte, certificate de depozit);

B) devize;

C) produse derivate incluzând operațiunile la termen și cu opțiuni, dar nu numai;

D) instrumente de pe piața cursului de schimb și ale ratei dobânzii, incluzând produse ca swap, acorduri de rate la termen;

E) valori mobiliare negociabile;

F) alte instrumente și active financiare negociabile, inclusiv lingouri;

(xi) Participarea la emisiunile de orice tip de valori mobiliare, inclusiv subscrieri și plasament în calitate de agent (public sau privat) și prestarea de servicii legate de aceste emisiuni;

(xii) Brokeraj monetar;

(xiii) Gestiunea activelor, cum ar fi gestiunea de trezorerie sau de portofoliu, toate formele de gestiune a investițiilor colective, de gestiune a fondurilor de pensii, servicii de custodie, depozitare și fiduciare;

(xiv) Servicii de reglementare și de compensare aferente activelor financiare, inclusiv valori mobiliare, produse derivate și alte instrumente negociabile;

(xv) Furnizarea și transferul de informații financiare și prelucrarea datelor financiare și programelor de calculator aferente de către furnizorii altor servicii financiare;

(xvi) Servicii de consultanță, intermediere și alte servicii financiare auxiliare aferente tuturor activităților menționate la punctele (v)-(xv), inclusiv cota de credit și analiză financiară, cercetare și consultanță în domeniul investițiilor și plasamentelor de portofoliu, consultanță privind achizițiile, restructurarea și strategia întreprinderilor.

(b) Un furnizor de servicii financiare înseamnă orice persoană fizică sau juridică a unui membru, care dorește să furnizeze sau furnizează servicii financiare, dar expresia „furnizor de servicii financiare" nu cuprinde o entitate publică.

(c) „Entitate publică" reprezintă:

(i) autorități ale administrației publice, o bancă centrală sau o autoritate monetară a unui membru sau o entitate deținută sau controlată de către un membru, care sunt angajate, în principal, în exercitarea de funcții guvernamentale sau activități în scopuri guvernamentale, cu excepția oricărei entități angajate, în principal, în furnizarea de servicii financiare în condiții comerciale; sau

(ii) o entitate privată îndeplinind funcții care revin, în mod normal, unei bănci centrale sau unei autorități monetare, atunci când exercită aceste funcții.

A doua anexă privind serviciile financiare

1. Fără a aduce atingere articolului II din acord și punctelor 1 și 2 din Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate în articolul II, un membru poate, în decursul unei perioade de 60 de zile începând la patru luni după intrarea în vigoare a Acordului OMC, să enumere în această anexă măsurile privind serviciile financiare care sunt incompatibile cu articolul II alineatul (1) din acord.

2. Fără a aduce atingere articolului XXI din acord, un membru poate, în decursul unei perioade de șaizeci de zile începând la patru luni de la intrarea în vigoare a Acordului OMC, să îmbunătățească, să modifice sau să retragă, total sau parțial, angajamentele privind serviciile financiare înscrise în lista sa.

3. Consiliul pentru comerțul cu servicii trebuie să stabilească toate procedurile necesare aplicării punctelor 1 și 2.

Anexa privind negocierile în domeniul serviciilor de transport maritim

1. Articolul II și Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate la articolul II, inclusiv cerința de a enumera în anexă toate măsurile incompatibile cu clauza națiunii celei mai favorizate pe care un membru o menține, intră în vigoare pentru transporturile maritime internaționale, serviciile auxiliare și accesul și utilizarea facilităților portuare numai:

   (a) la data aplicării, determinată în conformitate cu alineatul (4) al deciziei ministeriale privind negocierile în domeniul serviciilor de transport maritim; sau

   (b) la data raportului final al grupului de negociere privind serviciile de transport maritim, prevăzut în această decizie, dacă negocierile nu se încheie cu succes.

2. Punctul 1 nu se aplică la nici un angajament specific privind serviciile de transport maritim, care este înscris în lista vreunui membru.

3. De la încheierea negocierilor la care se referă punctul 1 și înainte de data aplicării, un membru poate să amelioreze, să modifice ori să retragă angajamentele sale specifice în acest sector, în totalitate sau în parte, fără să ofere o compensație, indiferent de dispozițiile articolului XXI.

Anexa privind telecomunicațiile

1. **Obiective**

Recunoscând particularitățile sectorului serviciilor de telecomunicații și, în special, rolul dublu pe care acestea îl joacă ca sector distinct de activitate economică și ca mijloc de transport fundamental pentru alte activități economice, membrii au convenit asupra următoarei anexe, în scopul completării dispozițiilor acordului în ceea ce privește măsurile care afectează accesul la rețelele de transport și serviciile publice din domeniul telecomunicațiilor și utilizarea acestora. În consecință, prezenta anexă conține note și prevederi suplimentare privind acordul.

2. **Domeniu de aplicare**

(a) Prezenta anexă se aplică tuturor măsurilor unui membru care afectează accesul la și utilizarea rețelelor de transport și serviciilor publice de transport din domeniul telecomunicațiilor [1].

(b) Prezenta anexă nu se aplică măsurilor care afectează distribuția prin cablu sau transmisia programelor de radio sau televiziune.

(c) Nici o prevedere din prezenta anexă nu trebuie să fie interpretată:

(i) ca obligând un membru să autorizeze un furnizor de servicii din orice alt stat membru să stabilească, să construiască, să dobândească, să închirieze, să exploateze sau să furnizeze rețele și servicii de transport în telecomunicații, altfel decât este prevăzut în lista sa; sau

(ii) ca obligând un membru (sau cerând unui membru să oblige pe furnizorii de servicii, aflați sub jurisdicția sa) să stabilească, să construiască, să dobândească, să închirieze, să exploateze sau să furnizeze rețele sau servicii de transport în telecomunicații care nu sunt oferite publicului în general.

3. **Definiții**

Pentru scopurile acestei anexe:

(a) „telecomunicații” reprezintă transmisia și receptarea de semnale prin orice mijloc electromagnetic;

(b) „serviciu public de transport în telecomunicații” reprezintă orice serviciu de transport în telecomunicații solicitat, în mod explicit sau în fapt, de către un membru, spre a fi oferit publicului în general. Astfel de servicii pot cuprinde, *inter alia*, servicii telegrafice și telefonice, telex și servicii de transmitere de date care presupun, în general, transmiterea în timp real de informații furnizate de către un client între două sau mai multe puncte, fără nici o modificare, de la un capăt la celălalt, a formei sau conținutului informației clientului;

(c) „rețea publică de transport în telecomunicații” reprezintă infrastructura publică de telecomunicații care permite telecomunicațiile între două sau mai multe puncte terminale definite ale rețelei;

(d) „comunicații interne ale societăților” reprezintă telecomunicațiile prin care o societate comunică în interiorul său sau cu filialele sau cu sucursalele sale și, în funcție de actele cu putere de lege și reglementările interne ale unui membru, cu societățile sale afiliate și prin care aceste filiale, sucursale și societăți afiliate comunică între ele. În acest scop, „filialele” și „sucursalele” și, dacă este cazul, „societățile afiliate” sunt cele definite de către fiecare membru. Expresia „comunicații interne ale societăților” din această anexă nu se aplică serviciilor comerciale sau necomerciale furnizate societăților care nu sunt filiale, sucursale sau societăți afiliate sau care sunt oferite clienților sau clienților potențiali;

(e) orice referire la un alineat sau paragraf din această anexă cuprinde toate subdiviziunile acestuia.

4. **Transparența**

În aplicarea articolului III din acord, fiecare membru trebuie să procedeze în așa fel încât informațiile relevante privind condițiile care afectează accesul la rețele și serviciile publice de transport al telecomunicațiilor și utilizarea acestora să fie puse la dispoziția publicului, inclusiv în ceea ce privește: tarifele și alte modalități și condiții ale serviciului; specificațiile interfețelor tehnice cu aceste rețele și servicii; informațiile privind organismele care răspund de elaborarea și adoptarea normelor care afectează accesul și utilizarea; condițiile care trebuie îndeplinite pentru racordarea echipamentelor terminale sau a altor echipamente; și cerințele privind notificarea, înregistrarea sau licențierea, dacă este cazul.

5. **Accesul la rețelele de servicii publice de transport în domeniul telecomunicațiilor și utilizarea acestora**

(a) Fiecare membru trebuie să procedeze în așa fel încât oricărui furnizor de servicii din oricare alt membru să i se acorde accesul la rețelele și serviciile publice de transport în domeniul telecomunicațiilor și la utilizarea acestora, în modalități și condiții rezonabile și nediscriminatorii pentru a asigura furnizarea unui serviciu cuprins în lista sa. Această obligație este aplicată, între altele, pe baza literelor (b)-(f) [2].

---

[1] Acest alineat este interpretat în sensul că fiecare membru veghează ca obligațiile enunțate în prezenta anexă să fie aplicate în ceea ce privește furnizorii de rețele și servicii publice de transport în domeniul telecomunicațiilor, prin toate mijloacele necesare.

[2] Termenul „nediscriminatorie” se interpretează ca referindu-se la clauza națiunii celei mai favorizate și tratamentul național definit în acord și ca având semnificația specifică sectorului, de „modalități și condiții nu mai puțin favorabile ca acelea care sunt acordate oricărui utilizator de rețele sau servicii publice de transport în domeniul telecomunicațiilor în circumstanțe similare”.

(b) Fiecare membru trebuie să procedeze în așa fel încât furnizorii de servicii din orice alt membru să aibă acces la orice rețea și serviciu public de transport în domeniul telecomunicațiilor și la utilizarea acestora, oferite în interiorul sau peste frontiera respectivului membru, inclusiv circuitele private închiriate și, în acest scop sub rezerva literelor (e) și (f), va proceda în așa fel încât acestor furnizori să le fie permis:

(i) să cumpere sau să închirieze și să racordeze echipamente terminale sau alte echipamente care sunt conectate la rețea și care sunt necesare pentru ca furnizorul să furnizeze serviciile sale;

(ii) să interconecteze circuitele închiriate sau deținute de către sectorul privat cu rețelele și serviciile publice de transport în domeniul telecomunicațiilor sau cu circuitele închiriate sau deținute de către alt furnizor de servicii;

(iii) să utilizeze protocoalele de exploatare alese de către furnizorul de servicii, în furnizarea oricărui serviciu, altele decât cele necesare pentru ca rețelele și serviciile de transport în domeniul telecomunicațiilor să poată fi puse la dispoziția publicului în general.

(c) Fiecare membru trebuie să procedeze în așa fel încât furnizorii de servicii ai oricărui alt membru să poată utiliza rețelele și serviciile publice de transport din domeniul telecomunicațiilor pentru transferul informațiilor în interiorul granițelor sau peste graniță, inclusiv pentru comunicațiile interne ale societăților care furnizează astfel de servicii și pentru accesul la informațiile cuprinse în bazele de date sau stocate sub altă formă exploatabilă automat pe teritoriul oricărui membru. Orice măsură nouă sau modificată a unui membru care afectează în mod semnificativ această utilizare trebuie să fie notificată și supusă consultării, în conformitate cu prevederile pertinente ale acordului.

(d) Indiferent de prevederile alineatului precedent, un membru poate lua măsurile care sunt necesare pentru a asigura securitatea și confidențialitatea mesajelor, cu condiția ca aceste măsuri să nu fie aplicate într-o manieră care să constituie un mijloc de discriminare arbitrară sau nejustificabilă sau o restricție deghizată în calea comerțului cu servicii.

(e) Fiecare membru trebuie să procedeze în așa fel încât accesul la rețelele și serviciile publice de transport în domeniul telecomunicațiilor și la utilizarea acestora să nu fie supuse nici unei condiții, alta decât cele care sunt necesare:

(i) pentru a ocroti responsabilitățile furnizorilor de rețele și servicii publice de transport în domeniul telecomunicațiilor, în special capacitatea lor de a pune rețelele sau serviciile lor la dispoziția publicului în general;

(ii) pentru a proteja integritatea tehnică a rețelelor sau serviciilor publice de transport în domeniul telecomunicațiilor; sau

(iii) pentru a veghea ca furnizorii de servicii din orice alt stat membru să nu furnizeze servicii decât dacă sunt autorizați să o facă, în conformitate cu angajamentele cuprinse în lista membrului.

(f) Cu condiția satisfacerii criteriilor enunțate la litera (e), condițiile de acces la rețelele și serviciile publice de transport în domeniul telecomunicațiilor și la utilizarea acestora pot cuprinde:

(i) restricții asupra revânzării sau utilizării partajate a acestor servicii;

(ii) o obligație de a utiliza interfețe tehnice specifice, inclusiv protocoale de interfață, pentru interconexiunea cu aceste rețele și servicii;

(iii) cerințe, atunci când este necesar, pentru a garanta interoperabilitatea acestor servicii și a încuraja realizarea obiectivelor enunțate la punctul 7 litera (a);

(iv) omologarea echipamentelor terminale sau a altor echipamente care sunt racordate la rețele și cerințe tehnice privind racordarea acestor echipamente la rețele;

(v) restricții privind interconexiunea circuitelor închiriate sau deținute de către sectorul privat cu aceste rețele sau servicii sau cu circuitele închiriate sau deținute de către un alt furnizor de servicii; sau

(vi) notificarea, înregistrarea și acordarea licențelor.

(g) Fără a aduce atingere literelor precedente din această secțiune, o țară membră în curs de dezvoltare poate, în funcție de nivelul său de dezvoltare, să pună condiții rezonabile pentru accesul la rețelele și serviciile publice de transport în domeniul telecomunicațiilor și pentru utilizarea acestora, condiții necesare pentru întărirea infrastructurii sale naționale de telecomunicații și a capacității sale de a furniza servicii de telecomunicații și pentru creșterea participării sale la comerțul mondial cu servicii de telecomunicații. Aceste condiții trebuie să fie specificate în lista membrului în cauză.

6. **Cooperarea tehnică**

(a) Membrii recunosc că o infrastructură de telecomunicații eficientă și perfecționată în diverse țări, în special în țările în curs de dezvoltare, este esențială pentru expansiunea comerțului lor cu servicii. În acest scop, membrii aprobă și încurajează participarea, în cea mai mare măsură posibilă, a țărilor dezvoltate și în curs de dezvoltare și a furnizorilor lor de rețele și servicii publice de transport în domeniul telecomunicațiilor, și a altor entități la programele de dezvoltare ale organizațiilor internaționale și regionale, inclusiv Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor, Programul Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

(b) Membrii încurajează și sprijină cooperarea în materie de telecomunicații între țările în curs de dezvoltare, la nivel internațional, regional și subregional.

(c) În cooperare cu organizații internaționale competente, membrii trebuie să furnizeze, atunci când este posibil, țărilor în curs de dezvoltare informații referitoare la serviciile de telecomunicații și la evoluția telecomunicațiilor și tehnicilor de informare pentru a le ajuta la consolidarea sectorului lor național de servicii de telecomunicații.

(d) Membrii trebuie să acorde o atenție specială posibilităților pentru țările cel mai puțin dezvoltate de a încuraja furnizorii străini de servicii de telecomunicații să le ajute în ceea ce privește transferul de tehnologie, formarea de specialiști și alte activități în sprijinul dezvoltării infrastructurii lor de telecomunicații și expansiunii comerțului lor cu servicii de telecomunicații.

7. **Relația cu organizațiile și acordurile internaționale**

(a) Membrii recunosc importanța normelor internaționale pentru asigurarea compatibilității și interoperabilității rețelelor și serviciilor de telecomunicații la scară mondială și se angajează să promoveze aceste norme în cadrul lucrărilor organismelor internaționale competente, inclusiv în Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor și Organizația Internațională de Standardizare.

(b) Membrii recunosc rolul jucat de către organizațiile și acordurile interguvernamentale și neguvernamentale în asigurarea funcționării eficiente a serviciilor naționale și mondiale de telecomunicații și, în special, rolul jucat de Uniunea Internațională a Telecomunicațiilor. Membrii adoptă prevederi corespunzătoare, când este cazul, pentru consultarea cu aceste organizații în probleme decurgând din aplicarea prezentei anexe.

Anexă privind negocierile în domeniul telecomunicațiilor de bază

1. Articolul II și Anexa privind excepțiile de la obligațiile enunțate la articolul II, inclusiv obligația de a enumera în anexă orice măsuri incompatibile cu tratamentul națiunii celei mai favorizate pe care un membru le menține, intră în vigoare pentru telecomunicațiile de bază numai:

   (a) la data aplicării care va fi stabilită în conformitate cu alineatul (5) al deciziei ministeriale privind negocierile în domeniul telecomunicațiilor de bază; sau

   (b) la data raportului final al grupului de negociere privind telecomunicațiile de bază, prevăzut în această decizie, dacă negocierile nu au fost încununate de succes.

2. Punctul 1 de mai sus nu se aplică nici unui angajament specific privind telecomunicațiile de bază și care este înscris în lista vreunui membru.